

Avdeling for fysikalsk medisin og rehabilitering.

Raskere tilbake tilbud til pasienter med lettere hodeskade – LTBI.

November 2016
Randi Wikran Schreiner

- ✓ Pasientgruppen
- ✓ Bakgrunn og rammene
- ✓ Teamet
- ✓ Tilbudet

**.... men jeg falt jo bare på sykkel!!
..... jeg sklei bare på isen!!
..... jeg fikk en ball i hodet!!
....jeg ble slått ned på byen!!**

Lett traumatisk hodeskade:

Lett traumatisk hodeskade

- ✓ "En skade som er påført av et ytre traume mot hodet som fører til skade på hjernen"

Kraus et al 2004

- Glasgow Coma Scale (GCS) 13- 15
- Bevissthetstap < 30 minutter
- Post traumatisk amnesi (PTA) < 24 timer

- ✓ *Caroll 2004; WHO collaborating centre task force on MTBI*

- ✓ **Forekomst i Agder:**

410 – 507 LTBI pr. år

- ✓ Tall fra nasjonal forskning estimerer at 30 – 40 % av totalvolumet av pasienter har vedvarende plager etter 3 måneder.

- ✓ 185 pasienter har vært inne i behandlingstilbudet RT LTBI.

Vanlige symptomer etter LTBI:

- **Hodepine ***
- **Tretthet ***
- **Nedsatt hukommelse***
- **Bruker lenger tid på å tenke ***
- Svimmelhet
- Nedsatt konsentrasjon
- Synsforstyrrelser
- Økt følsomhet for lys og lyd
- Økt stivhet og spenning i muskulatur
- Emosjonelle endringer, økt irritabilitet
- Angst, depresjoner – som sekundærsymptomer
- *** Symptomer som etter ett år scores til lett/moderat problem på RPQ.**

Bakgrunn for prosjektet:

- ✓ Våre erfaringer var at mange av disse pasientene blir fanget opp i behandlingsskjeden for sent og symptomene har da eskalert.
- ✓ Pasientene fikk et tilbud om opphold i sengepost – men var for friske til å trenge døgnopphold.
- ✓ Ved å kartlegge symptomene på et tidligere tidspunkt og iverksette spesifikke tiltak, vil symptomene kunne reduseres og bidra til et bedre funksjonsnivå og arbeidsevne.
- ✓ Kunnskapsbasert praksis beskriver at tidlig tverrfaglig oppfølging av denne pasientgruppen har innvirkning på pasientens bedringspotensiale.

Raskere Tilbake LTBI. Rammene

- ✓ Prosjektet er finansiert via Raskere Tilbake fra HSØ og startet i mai 2012
- ✓ Pasienter må ha et arbeidsforhold for komme under RT-ordningen
- ✓ Må henvises fra fastlege eller spesialist
- ✓ 2 dager i uken med pasienter

LTBI-teamet

Sykepleier 40 %

Ergoterapeut 40 %

Fysioterapeut 40 %

Tar imot pasienter to
faste dager i uken

Psyk sykepleier 20 %

Lege 40 %

Tar poliklinikker
fordelt utover uken

Koordinator 40 %

Tilbudet - kartlegging

- ✓ **Poliklinikk hos lege**
Legen kartlegger og vurderer om pasienten er aktuell for RT LTBI.
Registrerer SM prosent og RPQ (rivermead post concussion questionnaire)

- ✓ **Tverrfaglig kartlegging**
2 dager tverrfaglig kartlegging av fysioterapeut, ergoterapeut og sykepleier.
Svimmelhet (type,) smerter, balanse, aktivitet før og nå, sammenheng mellom aktivitet/omgivelser/symptomer, psykososiale forhold i situasjonen, pre-morbid funksjon.

- ✓ Pasienten får oppgaver de skal gjøre mellom kartleggingsdagene.

- ✓ Individuell tilrettelagt plan for poliklinisk rehabilitering opprettes første dag av kartleggingen.

Tilbudet – gruppe og individuell oppfølging

- ✓ **4 dager gruppesamling** 6-8 pasienter i hver gruppe.
Tema: Hva skjer i hjernen etter en skade, fysisk aktivitet, Symptomsirkel, stressmestring, sosiale, psykiske og kognitive utfordringer, struktur, prioritering og planlegging av aktivitet.
Avspenning: Forskjellige metoder presenteres.
Individuelt målarbeid: Handlingsplan, fra uke til uke.
- ✓ Avsluttende samtale.
- ✓ Poliklinikk hos lege ca. 1 år etter deltakelse i opplegget.

Metoder som benyttes:

Avspenning:

Det blir benyttet CD/App med forskjellige instruksjoner eller muntlig instruksjon. Det er satt av 30 minutter på hvert dagopphold til avspenning/oppmerksomhetstrening.

Handlingsplan:

En handlingsplan inneholder konkrete tiltak pasienten vil prioritere å jobbe med. Dette er en viktig selvhjelpsteknikk, og en hjelp for pasienten til å komme i gang med strukturert målarbeid.

Logg:

Pasientens daglige notater over hva de har gjort og hvordan de har det. Metode for å huske, sortere og bearbeide opplevelser og erfaringer. Underveis i gruppetilbudet er det fokus på refleksjon, erfaringsutveksling, læring, bevisstgjøring, problemløsning og likemannsarbeid.

Mulighet for oppfølging:

- ✓ Dialogmøte med NAV
- ✓ Møte med arbeidsgiver
- ✓ Samtale/informasjon til pårørende
- ✓ Telefonoppfølging
- ✓ Inntil 5 Støttesamtaler med psykiatrisk sykepleier
- ✓ Oppfølgingstimer hos sykepleier, ergoterapeut og/eller fysioterapeut
- ✓ Poliklinikk hos lege

- ✓ Behandlingslinje på www.sshf.no

Behandlingslinje

Behandlingslinje for pasienter med lette traumatiske hodeskader (LTBI).

Skade

Henvisning

Poliklinikk

Kartlegging

Dagopphold

Avsluttende
poliklinikk

Kartlegging ved ergoterapeut,
fysioterapeut og sykepleier